

№1

პროცესი და შესაბამისი ეტაპები

გზამკვლევის მიზანია არაფორმალური განათლების აღიარების პროცესში დაეხმაროს როგორც არაფორმალური განათლების აღიარებით დაინტერესებულ პირებს, ასევე არაფორმალური განათლების აღიარებაზე პასუხისმგებელ დაწესებულებას. გზამკვლევაში მოცემულია ინფორმაცია არაფორმალური განათლების აღიარების პროცესისა და ეტაპების შესახებ

2020 წელი

რა არის არაფორმალური განათლება?

არაფორმალური განათლება არის მთელი სიცოცხლის განმავლობაში სწავლის სისტემის ნაწილი, რომელიც გულისხმობს ფორმალური განათლების მიღმა „ცოდნისა და გაცნობიერების“, „უნარის“ ან/და „პასუხისმგებლობისა და ავტონომიურობის“ შექმნას.

არაფორმალური განათლება მთელი სიცოცხლის განმავლობაში გრძელდება, რომლის დროსაც პიროვნებას არსებული რესურსებისა და ყოველდღიური გამოცდილების შედეგად (ტრენინგები, სემინარები, ოჯახი, მეზობლები, სამსახური და ა.შ.) უყალიბდება დამოკიდებულებები, ფასეულობები, უნარ-ჩვევები და ცოდნა.

არაფორმალური განათლების აღიარება პირს აძლევს შესაძლებლობას მოახდინოს არაფორმალურ გარემოში მიღებული ცოდნის აღიარება, მიიღოს სრული კვალიფიკაცია (შესაბამისად სახელმწიფოს მიერ აღიარებული კვალიფიკაციის დამადასტურებელი დოკუმენტი) ან დააგროვოს კრედიტები კვალიფიკაციის სამომავლოდ მისაღებად.

არაფორმალური განათლების აღიარების მიზანია არაფორმალური განათლების აღიარების მსურველი პირისთვის, ფორმალური განათლების მიღმა მიღწეული სწავლის შედეგების დადასტურება:

- მთელი სიცოცხლის მანძილზე სწავლის ხელშეწყობისთვის;
- პიროვნული განვითარების ხელშეწყობისთვის;
- სწავლის გაგრძელების ხელშეწყობისთვის;
- კვალიფიკაციის მინიჭების ხელშეწყობისთვის;
- დასაქმების ხელშეწყობისთვის;
- კარიერული ზრდის ხელშეწყობისთვის;
- თვითდასაქმების ხელშეწყობისთვის.

ვინ არის მაძიებელი?

პირი, რომელიც დაინტერესებულია არაფორმალური განათლების აღიარებით მოვიხსენიებთ როგორც „მაძიებელს“.

არაფორმალური განათლების აღიარებით შეიძლება დაინტერესდნენ:

- პირები, რომლებიც საგანმანათლებლო სისტემის გარკვეული პერიოდით მიტოვების შემდეგ კვლავ უბრუნდებიან განათლებას;

- უმუშევარი პირები, რომელთაც სჭირდებათ საკუთარი ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების დემონსტრირება/დამადასტურება დამსაქმებლებთან;
- პირები, რომელთაც არ გააჩნიათ ფორმალური კვალიფიკაციის დამადასტურებელი დოკუმენტი;
- პირები, რომლებმაც მიიღეს არაფორმალური განათლება სამუშაო ადგილზე და სხვა.

ვინ არის კონსულტანტი?

პირი, რომელსაც აქვს საჭირო ცოდნა და უნარები, რათა მაძიებელს გაუწიოს სათანადო კონსულტაცია საჭირო მტკიცებულებების შეგროვების/შექმნის შესახებ მოვიხსენიებთ როგორც „კონსულტანტს“. კონსულტანტი შეიძლება იყოს ნებისმიერი პირი (მენეჯერი, ხელმძღვანელი, მენტორი, გამოცდილი კოლეგა, მასწავლებელი ან ინსტრუქტორი).

კონსულტანტი უნდა იყოს სსიპ – განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორის ბრძანებით დამტკიცებული წესის შესაბამისად სერტიფიცირებული პირი.

კონსულტანტი უზრუნველყოფს მაძიებლის კონსულტირებას:

- არაფორმალური განათლების აღიარების მიზნების შესახებ;
- არაფორმალური განათლების აღიარებისათვის წარსადგენი დოკუმენტაციის, პროცედურების, ეტაპებისა და მოსალოდნელი შედეგების შესახებ;
- არაფორმალური განათლების აღიარებასთან დაკავშირებული სხვა დამატებითი მოთხოვნებისა და საჭიროებების შესახებ.

არაფორმალური განათლების აღიარების პროცესი

არაფორმალური განათლების აღიარების პროცესი მოიცავს შემდეგ ეტაპებს:

1

განცხადების
წარდგენა

2

კონსულტირება
დოკუმენტირება

3

შეფასება

4

გადაწყვეტილების
მიღება

ეტაპი №1 განცხადების წარდგენა

მამიებელმა ან მისმა კანონიერმა წარმომადგენელმა არაფორმალური განათლების აღიარებაზე უფლებამოსილ დაწესებულებას უნდა წარუდგინოს:

- განცხადება (იხ. მამიებლის განცხადების ნიმუში №1);
- პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტის ასლი;
- არსებობის შემთხვევაში, არაფორმალური განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტ(ებ)ი: შრომითი ხელშეკრულებ(ებ)ის ასლი, სამუშაოს აღწერილობა, ცნობა სამუშაო ადგილიდან, სერტიფიკატი და ა.შ.

განცხადება წარმოდგენილი უნდა იყოს წერილობითი ფორმით და შეიცავდეს:

- დაწესებულების დასახელებას;
- მამიებლის სახელსა და გვარს, ფაქტობრივ და იურიდიულ მისამართს;
- ელ-ფოსტას;
- ტელეფონის ნომერს;
- განცხადების შევსების ადგილსა და თარიღს;
- არაფორმალური განათლების აღიარების შესახებ მამიებლის მოთხოვნას, მისი დასაქმების/განათლების სფეროს,
- არაფორმალური განათლების აღიარების მიზანს;
- მამიებლის ხელმოწერას;
- განცხადებაზე დართული საბუთების ნუსხას, მათი არსებობის შემთხვევაში.

ეტაპი №2 კონსულტირება/დოკუმენტირება

კონსულტირება ხორციელდება კონსულტაციის გაწევაზე პასუხისმგებელი პირის - კონსულტანტის მიერ.

მეორე ეტაპი ყველა მაძიებლისათვის არაფორმალური განათლების აღიარების პროცესის დასაწყისია. ეს არის ეტაპი, როდესაც მაძიებელი პირველად ხვდება/ეკონტაქტება არაფორმალური განათლების აღიარებაზე პასუხისმგებელი ორგანიზაციის მიერ გამოყოფილ პირს (კონსულტანტს), რომელიც კონსულტანტის ფუნქციას ასრულებს.

არაფორმალური განათლების აღიარების პროცესის ამ ეტაპზე კონსულტანტის ფუნქციაა მაძიებელს დაეხმაროს შემდეგი

მიმართულებით:

- არაფორმალური განათლების აღიარების მიზნების იდენტიფიცირება/განსაზღვრა;
- არაფორმალური განათლების აღიარებისათვის წარსადგენი დოკუმენტაციის, მტკიცებულებების, პროცედურების, ეტაპებისა და მოსალოდნელი შედეგების თაობაზე ინფორმაციის მიწოდება;
- ყველაზე შესაფერისი პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტის/სტანდარტების იდენტიფიცირება/განსაზღვრა, რომელიც აკმაყოფილებს მის საჭიროებებს - წინა საგანმანათლებლო/სამუშაო გამოცდილებას;

მაძიებელთან შეხვედრები შესაძლებელია მოიცავდეს შემდეგ ეტაპებს:

- ნაბიჯების იდენტიფიცირება, რაც საჭიროა არაფორმალური განათლების აღიარების მიზნების მისაღწევად;
- პრობლემების იდენტიფიცირება და მაძიებლის დახმარება მათი გამკლავების გზების ძიებაში;
- ძლიერი სფეროების იდენტიფიცირება და როგორ უნდა გამოიყენოთ ისინი;
- წინა საგანმანათლებლო გამოცდილების იდენტიფიცირება;
- მტკიცებულებების იდენტიფიცირება, რომელიც ადასტურებს პირის წინა საგანმანათლებლო/სამუშაო გამოცდილებას;
- დახმარება და უკუკავშირის მიცემა, რაც დაეხმარება მაძიებელს თვითდარწმუნებულობაში.

კონსულტანტთან შეხვედრები ფორმდება ჩანაწერის სახით. კონსულტანტთან შეხვედრის ჩანაწერი უნდა მოიცავდეს შემდეგ ინფორმაციას:

- შეხვედრების თარიღები;
- განხილული საკითხები;
- შესაბამისი სასწავლო გამოცდილების იდენტიფიცირება;
- ნებისმიერი შემდგომი აქტივობა - ვის მიერ და რა როდის.

კონსულტირების ფორმის შევსებისას (იხ. **კონსულტირების ფორმის ნიმუში №2**), კონსულტირების ეტაპზე კონსულტანტი განხილული თემებისა და შესაბამისი აქტივობების შესახებ მაძიებლის მიერ მიწოდებული ინფორმაციისა და წარდგენილი მტკიცებულებების საფუძველზე, ახდენს მაძიებლის გამოცდილების იდენტიფიცირებას, რის შედეგადაც იგი ადგენს არაფორმალური განათლების ფარგლებში მიღწეული, თუ რომელი სწავლის შედეგ(ებ)ია იდენტიფიცირებული.

კონსულტანტი კონსულტირების ფორმაში ასევე ასახავს ინფორმაციას მაძიებლის კომპეტენციების შესახებ და აღწერს მათ. საკვანძო კომპეტენციების შინაარსობრივი განსაზღვრისას იხელმძღვანელებთ ევროპარლამენტისა და ევროპული საბჭოს რეკომენდაციებით - **საკვანძო კომპეტენციები მთელი სიცოცხლის მანძილზე სწავლისათვის**. (იხ. **საკვანძო კომპეტენციების აღწერილობა დანართი №3**). საკვანძო

მტკიცებულებები

მტკიცებულება ადასტურებს იმას, თუ მაძიებელს რისი გაკეთება შეუძლია. ეს არის მის მიერ შესრულებული სამუშაოს მტკიცებულება ან, შეიძლება ეს იყოს მაძიებლის სამუშაო უნარების შესახებ წერილობითი დადასტურება იმ პირის მხრიდან, ვინც აკვირდებოდა მაძიებელს. ეს პირი შეიძლება იყოს მაძიებლის ხელმძღვანელი ან ფასილიტატორი, მენტორი, მომხმარებელი ან კლიენტი.

მაძიებელი თავად აგროვებს ცოდნისა და უნარების შესახებ მტკიცებულებებს.

მაძიებლის მხრიდან მოწოდებული მტკიცებულებები შეიძლება მოიცავდეს შემდეგ დოკუმენტებს:

- რეზიუმე / CV;
- სამუშაო გამოცდილების შესახებ ანგარიშები;
- ტრენინგზე დასწრების შესახებ სასწავლო ჩანაწერი და სერტიფიკატები;

- სამუშაო ჩანიშნვები და ჩანაწერი;
- რეკომენდატორის მიერ გაცემული ცნობა ან/და ფოტომასალა
- ვიდეო ჩანაწერები, პრეზენტაცია(ები).

მიუხედავად იმისა, რომ კონსულტანტმა შესაძლოა დააკვალიანოს მამიებელი მტკიცებულებების შეგროვებაზე (შექმნაზე) და მოამზადოს შეფასებისათვის, ის არ უნდა ჩაერიოს მტკიცებულებების შეგროვების პროცესში. მაგალითად, კონსულტანტი შესაძლოა მამიებელს დაეხმაროს გამოცდილების საფუძველზე მიღებული განათლების მტკიცებულების იდენტიფიცირებაში, მაგრამ ის არ უნდა ჩაერიოს თვითრეფლექსიის ანგარიშების მომზადებაში (მაგალითად მამიებლის მიერ წარმოებული დღიური, სასწავლო ჟურნალის ჩანაწერები და სხვა). მნიშვნელოვანია, რომ წარმოდგენილი მტკიცებულება/მტკიცებულებები ნათლად უკავშირდებოდეს სტანდარტში მოცემული კონკრეტულ სწავლის შედეგებს, შესრულების კრიტერიუმებს, ამოცანებს და მოვალეობებს,

არაფორმალური განათლების აღიარების დოკუმენტური მტკიცებულებები როგორც წესი იკრიბება პორტფოლიოში. ეს შეიძლება იყოს ელ. პორტფოლიოც. ასეთი პორტფოლიოები შესაძლებლობას იძლევა ერთად მოვუყაროთ თავი ტექსტებს, აუდიო, გრაფიკულ და ვიდეო მასალებს. პორტფოლიო კარგად უყრის თავს მამიებლის გამოცდილებას და ასახავს მამიებლის მიღწევებს და წარმატებებს.

ეტაპი №3 შეფასება

შეფასების პროცესის წარმართვისათვის დაწესებულება ქმნის კომისიას, რომელიც შედგება არანაკლებ 3 წევრისაგან.

კომისიაში უზრუნველყოფილი უნდა იყოს შემდეგი პირების წარმომადგენლობა:

- შესაბამისი სფეროს სპეციალისტი – დამსაქმებლების ან/და დამსაქმებელთა/დარგობრივი გაერთიანების წარმომადგენელი;
- შესაბამისი სფეროს პროფესიული განათლების მასწავლებელი;
- დაწესებულების წარმომადგენელი.

საჭიროების შემთხვევაში დაწესებულება უფლებამოსილია კომისიის შემადგენლობაში შეიყვანოს დამატებით სხვა პირ(ებ)ი.

კომისიის თავმჯდომარეს ხმათა უმრავლესობით ირჩევენ კომისიის წევრები. კომისია უფლებამოსილია განიხილოს საკითხი, თუ მას ესწრება კომისიის წევრთა უმრავლესობა. კომისიის მიერ გადაწყვეტილება მიღებულად ითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს დამსწრე წევრთა უმრავლესობა. ხმების გაყოფის შემთხვევაში გადამწყვეტია კომისიის თავმჯდომარის ხმა. კომისიის გადაწყვეტილება აისახება კომისიის სხდომის ოქმში, რომელსაც ხელს აწერენ კომისიის თავმჯდომარე და მდივანი.

კომისიის წევრები

- უნდა იცნობდნენ აღიარების პროცესს (რათა უზრუნველყონ პროცესის სანდოობა და ვალიდობა);
- უზრუნველყონ კავშირი სწავლის შედეგებსა და პროფესიულ საგანმანათლებლო სტანდარტის ან/და მოდულის/მოდულებს შორის;
- არ უნდა ჰქონდეთ პირადი ინტერესი აღიარების პროცესში (უნდა გამოირიცხოს ინტერესთა კონფლიქტი);

შეფასების ეტაპზე კომისია შეისწავლის მაძიებლის მიერ წარდგენილ კონსულტირების ფორმასა და მასზე თანდართულ დოკუმენტაციას და ადგენს სწავლის შედეგების დადასტურების შესაძლებლობას. კომისია უფლებამოსილია, მაძიებელს მოსთხოვოს დამატებითი დოკუმენტების წარდგენა და/ან მიიღოს გადაწყვეტილება არაფორმალური განათლების აღიარების მიზნით გამოცდის ჩატარების (მათ შორის სამუშაო ადგილზე დაკვირვების/გამოცდის) და/ან სხვა ტიპის შეფასების) შესახებ. ასევე, კონსულტანტისგან გამოითხოვოს მაძიებლის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია.

არაფორმალური განათლების აღიარების მიზნით გამოცდის ჩატარების ან/და სხვა ტიპის შეფასების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების შედეგად, კომისია უფლებამოსილია განსაზღვროს

- შეფასების ან/და გამოცდის ჩატარების ორგანიზების საკითხები
- შექმნას **საგამოცდო კომისია**
- განსაზღვროს შეფასების პროცესში/გამოცდაზე ჩასართავი პირი/პირები.

საგამოცდო კომისია შედგება მასწავლებლებისგან და შესაბამისი სფეროს დამსაქმებლის წარმომადგენლებისაგან. საგამოცდო კომისიის მუშაობაში შესაძლებელია მონაწილეობა მიიღოს კონსულტანტმა, საგამოცდო კომისიის თანხმობის საფუძველზე.

სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროებების მქონე პირების არაფორმალური განათლების აღიარების პროცესის წარმართვისათვის სავალდებულოა საგამოცდო კომისიის შექმნა. ამ შემთხვევაში, საგამოცდო კომისიის წევრთა შორის არიან ინკლუზიური განათლების მიმართულების კომპეტენციის მქონე პირები, ხოლო საგამოცდო კომისია გამოცდის მეთოდების მოდიფიცირებას ახდენს მაძიებლის ინდივიდუალური საჭიროებების გათვალისწინებით.

დაწესებულება ვალდებულია უზრუნველყოს მაძიებლის ინფორმირება წერილობით, ზეპირად ან ელექტრონული კომუნიკაციის საშუალებით შეფასების მეთოდების/ფორმებისა და პროცედურის შესახებ, ასევე გამოცდის/გამოცდების ჩატარების დროისა და ადგილის შესახებ.

ასაღიარებელი სწავლის შედეგების სპეციფიკის გათვალისწინებით, გამოცდა შეიძლება ჩატარდეს

- წერილობითი
- ზეპირი
- პრაქტიკული დავალების შესრულებით

მამიებლის პრაქტიკული კომპეტენციების შემოწმების მიზნით გამოცდა/შეფასება ტარდება საგანმანათლებლო დაწესებულების ან/და დამსაქმებლის ბაზაზე.
მამიებლისთვის გამოცდის ჩატარების შემთხვევაში კომისია განიხილავს საგამოცდო კომისიის მიერ ჩატარებული გამოცდის შედეგებს.

ეტაპი №4 გადაწყვეტილების მიღება

კომისია იღებს ერთ-ერთ შემდეგ გადაწყვეტილებას:

➤ **არაფორმალური განათლების აღიარების შესახებ** - გადაწყვეტილებაში მოცემული უნდა იყოს ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ რომელი პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტის ან/და მოდულის სწავლის შედეგები დაადასტურა პირმა;

➤ **არაფორმალური განათლების ნაწილობრივი აღიარების შესახებ** - გადაწყვეტილებაში მოცემული უნდა იყოს ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ რომელი პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტის ან/და მოდულის სწავლის შედეგები დაადასტურა პირმა, ასევე ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ რომელი პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტის ან/და მოდულის სწავლის შედეგები ვერ დაადასტურა პირმა შესაბამისი დასაბუთებით;

➤ **არაფორმალური განათლების აღიარებაზე უარის თქმის შესახებ** - გადაწყვეტილებაში მოცემული უნდა იყოს ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ რომელი პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტის ან/და მოდულის სწავლის შედეგები ვერ დაადასტურა პირმა შესაბამისი დასაბუთებით

კომისიის გადაწყვეტილების საფუძველზე გამოიცემა დაწესებულების უფლებამოსილი პირის ბრძანება

- აღიარების დადასტურებაზე
- ნაწილობრივ აღიარებაზე

- აღიარებაზე უარის თქმის შესახებ

რა უნდა მივუთითოთ ბრძანებაში?

არაფორმალური განათლების აღიარებასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილება მოიცავს:

- დაწესებულების დასახელებას
- მაძიებლის ვინაობას
- გადაწყვეტილების მიღების თარიღსა და ადგილს

- გადაწყვეტილების გასაჩივრების წესსა და ვადას.

რა დოკუმენტი გაიცემა აღიარების საფუძველზე?

არაფორმალური განათლების აღიარების დადასტურების შესახებ ბრძანების საფუძველზე დაწესებულების მიერ, მაძიებლის სახელზე გაიცემა:

- მოდულით/მოდულებით განსაზღვრული სწავლის შედეგების დადასტურების შემთხვევაში – სერტიფიკატი და სერტიფიკატის დანართი
- მოდულით/მოდულებით განსაზღვრული სწავლის შედეგების სრულად ვერდადასტურების შემთხვევაში – ცნობა დადასტურებული სწავლის შედეგების შესახებ

- მაძიებლის მიერ პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტით გათვალისწინებული კვალიფიკაციის მიღწევითვის აუცილებელი სწავლის შედეგების სრულად დადასტურების შემთხვევაში დაწესებულება გასცემს კვალიფიკაციის დამადასტურებელ დოკუმენტს – **დიპლომს**.

მაძიებლის მიერ პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტით გათვალისწინებული კვალიფიკაციის მიღწევითვის აუცილებელი სწავლის შედეგების ნაწილობრივ დადასტურების შემთხვევაში, დაწესებულება არ გასცემს კვალიფიკაციის დამადასტურებელ დოკუმენტს.

რა დრო დასჭირდება გადაწყვეტილების მიღებას?

არაფორმალური განათლების აღიარების შესახებ მაძიებლის განცხადების განხილვისა და გადაწყვეტილების მიღების საერთო ვადა არ უნდა აღემატებოდეს 3 თვეს.

დაწესებულება ვალდებულია გადაწყვეტილების შესახებ აცნობოს მაძიებელს გადაწყვეტილების მიღებიდან 3 სამუშაო დღის ვადაში.

დანართები

ნომერი №1

მაძიებლის განცხადება

მაძიებლის სახელი და გვარი: მ.მ

ფაქტობრივი მისამართი: თბილისი, მ. ალექსიძის №1

იურიდიული მისამართი: თბილისი, მ. ალექსიძის №1

ელ-ფოსტა: m.m@yahoo.com

ტელ: 2 200 220

შეცხვის ადგილი და თარიღი: თბილისი 10.03.2020

1. დასაქმების/განათლების სფერო საოფისე საქმე

2. არაფორმალური განათლების აღიარების მიზანი

პიროვნული განვითარება

სწავლის გაგრძელება

კვალიფიკაციის მინიჭება

დასაქმება

კარიერული ზრდა

თვითდასაქმება

3. მოთხოვნა

მივმართავ A დაწესებულებას მილიაროს არაფორმალურ გარემოში დაგროვილი ცოდნა

ხელმოწერა:

გაითვალისწინეთ ! სწავლის გაგრძელების შემთხვევაში მაძიებელმა უნდა დააკმაყოფილოს პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის ჩარჩო დოკუმენტით განსაზღვრული დაშვების წინაპირობები

ნომერი №2

მაძიებლის კონსულტირების ფორმა

3. კონსულტირების ეტაპი

№	შეხვედრის თარიღი	განხილული თემები/ შესრულებული აქტივობები	იდენტიფიცირებული გამოცდილება	ხელმისაწვდომი მტკიცებულებები	დამატებითი ინფორმაცია
1	15.03.2020	პირველადი შეხვედრა მაძიებელთან. ვისაუბრეთ არაფორმალური განათლების აღიარების პროცედურებსა და ეტაპებზე, აგრეთვე მის მოლოდინებზე. მაძიებელი	განხილულ იქნა მაძიებლის ყოველდღიური პასუხისმგებლობები, რაც ძირითადად საფინანსო დოკუმენტებთან მუშაობას უკავშირდება. ასევე		ვინაიდან პირველივე შეხვედრაზე განისაზღვრა შესაბამისი სფერო და ასევე იდენტიფიცირებულ იქნა გამოცდილება, მაძიებელს გასაცნობად გადაეცა

2020 წელი

		სკოლის დასრულების შემდეგ რამდენიმე წელია რაც ოფისში მუშაობს. მან ბევრი რამ შეისწავლა სამუშაოს შესრულებისას, წიგნებიდან და კოლეგებისგან. სურს მისი უნარების ფორმალური აღიარება. ამასთან, სამსახური თხოვს კვალიფიკაციის დამადასტურებელ დოკუმენტს.	გამოცდილება აქვს საორგანიზაციო დოკუმენტების პროექტების მომზადებაში.		შესაბამისი მოდულები, რის საფუძველზეც მოხდება სწავლის შედეგების აღიარება. მომდევნო 1 კვირის განმავლობაში, ის აღრიცხავს საქმიანობებს და გამოცდილებას რაც შეესაბამება სწავლის შედეგებსა და შესრულების კრიტერიუმებს. დაიგეგმა მომდევნო შეხვედრა
2	24.03.2020	მტკიცებულებების შეგროვების შესახებ მსჯელობა.	ოფისში ძირითადად ამზადებს სხვადასხვა საფინანსო დოკუმენტების შაბლონებს, ამასთან იცის საბუღალტრო დოკუმენტებთან მუშაობა. აქვს გამოცდილება შინაგანაწესისა და დებულების პროექტების შემუშავებაში, მუშაობის პროცესში ისწავლა საორგანიზაციო დოკუმენტის დამტკიცების გრიფისა და სატიტულო ფურცლის გაფორმება	მის მიერ შემუშავებული ხელშეკრულებები; მიღება-ჩაბარების აქტები; ინვოისი; შინაგანაწესის პროექტი, დებულების პროექტი	მამიებელმა მიიღო რჩევა დაიწყო მტკიცებულებათა შეგროვება. დაიგეგმა მომდევნო შეხვედრა

4. არაფორმალური განათლების ფარგლებში მიღწეული სწავლის შედეგ(ებ)ი იდენტიფიცირებულია

- პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტის სწავლის შედეგი/შედეგები
- მოდულის/მოდულების სწავლის შედეგი/შედეგები

5. იდენტიფიცირებული სწავლის შედეგები

პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტის დასახელება და სარეგისტრაციო ნომერი

1. საოფისე საქმე და ღონისძიების ორგანიზება - სარეგისტრაციო ნომერი 04119-პ

მოდულის დასახელება და სარეგისტრაციო ნომერი

- საფინანსო დოკუმენტებთან მუშაობა - 0411909
- საორგანიზაციო დოკუმენტების პროექტების მომზადება - 0411913

№	პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტის/მოდულის სწავლის შედეგი(ებ)ს დასახელება	არაფორმალურ გარემოში მიღწეული სწავლის შედეგი	მაძიებლის მიერ აღწერილი შესრულების კრიტერიუმი	მტკიცებულების აღწერა	მტკიცებულების ნომერი	დამატებითი ინფორმაცია
01	დოკუმენტების შაბლონურ ფორმებთან მუშაობა	ოფისში ძირითადად ამზადებს სხვადასხვა საფინანსო დოკუმენტების შაბლონებს, ამასთან იცის საბუღალტრო დოკუმენტებთან მუშაობა.	შეაქვს მონაცემები საბუღალტრო დოკუმენტებში, ამზადებს მარტივ საფინანსო დოკუმენტებს.	ხელშეკრულებები, მიღება-ჩაბარების აქტები, ინვოისი.	დანართი №1 - ხელშეკრულებები; დანართი №2 - მიღება-ჩაბარების აქტები; დანართი №3 - ინვოისი	
02	საორგანიზაციო დოკუმენტის პროექტის მომზადება	აქვს გამოცდილება შინაგანაწესისა და დებულების პროექტების შემუშავებაში, მუშაობის პროცესში ისწავლა საორგანიზაციო	ამზადებს საორგანიზაციო დოკუმენტის პროექტებს, აგრეთვე დადგენილი წესების შესაბამისად აფორმებს საორგანიზაციო	შინაგანაწესის პროექტი, დებულების პროექტი	დანართი №4 - შინაგანაწესის პროექტი; დანართი №5 დებულების პროექტი	

		დოკუმენტის დამტკიცების გრიფისა და სატიტულო ფურცლის გაფორმება	დოკუმენტის დამტკიცების გრიფსა და სატიტულო ფურცელს.			
--	--	--	--	--	--	--

საკვანძო კომპეტენციები	მონიშნეთ	აღწერა
მშობლიურ ენაზე კომუნიკაცია	☒ კი ☐ არა	
უცხო ენაზე კომუნიკაცია	☒ კი ☐ არა	
მეწარმეობა	☐ კი ☐ არა	
ციფრული კომპეტენცია	☐ კი ☐ არა	
მათემატიკური უნარ-ჩვევები და საბაზისო კომპეტენციები მეცნიერებასა და ტექნოლოგიაში	☒ კი ☐ არა	
პიროვნებათშორისი და მოქალაქეობრივი კომპეტენციები	☐ კი ☐ არა	
კულტურული გამომხატველობა	☐ კი ☐ არა	
დამოუკიდებლად სწავლის უნარი	☒ კი ☐ არა	

გაითვალისწინეთ ! კონსულტირების ფორმას ხელს აწერს კონსულტანტი და მაძიებელი, ამასთან ხელმოწერები საჭიროა ყველა გვერდზე

კონსულტანტი:

მაძიებელი:

დანართი №3

საკვანძო კომპეტენციების ჩარჩო. საკვანძო კომპეტენციების დომენების განმარტება და თითოეულ დომენთან მიმართებაში ცოდნის, უნარ-ჩვევებისა და დამოკიდებულებების აღწერა.

საკვანძო კომპეტენციების ჩარჩო ცოდნაზე დაფუძნებულ საზოგადოებაში				
დომენი	კომპეტენციის განმარტება	კომპეტენციები შეიცავს კონტექსტის შესაბამისი ცოდნის, უნარ-ჩვევების და დამოკიდებულებების ელემენტებს:		
		ცოდნა	უნარ-ჩვევები	დამოკიდებულებები
1. მშობლიურ ენაზე კომუნიკაცია	<p>კომუნიკაცია ფიქრების, გრძნობების და ფაქტების გამოხატვისა და ინტერპრეტირების უნარია, როგორც ზეპირმეტყველებაში, ასევე წერილობით მრავალმხრივ სოციალურ და კულტურულ კონტექსტში – სამსახურში, სახლში და თავისუფალი დროის გატარებისას.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ძირითადი ლექსიკის, სტილისა და პრაქტიკული გრამატიკის, ასევე ენის ფუნქციების ჯანსაღი ცოდნა. • სალაპარაკო ენაში ვერბალური ურთიერთობის სხვადასხვა ფორმების (დიალოგების, ინტერვიუების, დებატების და ა.შ.) და სხვადასხვა სტილისა და რეგისტრის მახასიათებელი ნიშნების ცოდნა. • კომუნიკაციის პარალინგვისტური ფუნქციების გაგება (ხმის მახასიათებელი თვისებების, სახის მიმიკის, პოზისა და ჟესტიკულაციის სისტემები) • სხვადასხვა ტიპის ლიტერატურული ტექსტის გაგება (ზღაპრის, ლეგენდის, პოემის, ლექსის, მოთხრობის, რომანის) და მათი ძირითადი თვისებების, ისევე როგორც არალიტერატურული ტექსტის ტიპების (CV, ანკეტა, მოხსენება, ესე და ა.შ.) და მათი ძირითადი მახასიათებელი ნიშნების გარჩევა. • წერილობითი ენის ძირითადი მახასიათებელი ნიშნების გარჩევა (ფორმალური, არაფორმალური, სამეცნიერო, ჟურნალისტური და ა.შ.) • იმის გაცნობიერება, რომ დროის, გეოგრაფიული, საკომუნიკაციო და სოციალური გარემოს შეცვლასთან ერთად იცვლება ენისა და კომუნიკაციის ფორმები. 	<ul style="list-style-type: none"> • კომუნიკაციის უნარი ზეპირი და წერილობითი ფორმით, გაგება და გაგებინება, გარჩევა სხვადასხვა სიტუაციებში, სხვადასხვა მიზნებისთვის წერილი თუ ზეპირი ფორმის მესიჯებისა და საკუთარი აზრების ნათლად და გასაგებად ჩამოყალიბება. აგრეთვე უნარი ნამოინჟყო, ისაუბრო და დაასრულო დიალოგი სხვადასხვა საკომუნიკაციო კონტექსტში. • განსხვავებული ტექსტების კითხვისა და გაგების უნარი. სხვადასხვა მიზნებისთვის კითხვისას გამომუშავებული სტრატეგიის ქონა (ინფორმაციისთვის ან სიამოვნებისათვის კითხვა). • განსხვავებული მიზნებისთვის საჭირო ტექსტების დაბეჭდვის და წერის პროცესის მონიტორინგის უნარი (მონახაზიდან საბოლოო ვარიანტამდე). • წერილობითი ინფორმაციის, მონაცემებისა და კონცეფციის მოძიების, მოპოვებისა და გადაამუშავების უნარი, მათი სწავლისას გამოყენება, ცოდნის სისტემაში მოყვანის მიზნით. კითხვის, წერის, ლაპარაკის და მოსმენისას მნიშვნელოვანი ინფორმაციის უმნიშვნელოსაგან გარჩევის უნარი. • ლაპარაკსა თუ წერაში, საკუთარი არგუმენტების დამაჯერებლად ფორმულირების და სხვათა აზრების მოსმენისა და გაგების უნარი. • დამხმარე საშუალებების გამოყენების ცოდნა (როგორცაა რუქები, სქემები, მენიშვნები) და ასევე უნარი შექმნა, წარმოადგინო ან გაიგო რთული ტექსტები ზეპირ თუ წერილობითი ფორმაში. (მოხსენებები, დიალოგები, ინსტრუქციები, ინტერვიუები, დებატები). 	<ul style="list-style-type: none"> • მშობლიური ენისადმი პოზიტიური დამოკიდებულების განვითარება და იმის გაცნობიერება, რომ ეს ინდივიდის პიროვნული და კულტურული განვითარების პოტენციური წყაროა. • მზადყოფნა სხვათა აზრებისა და არგუმენტების მოსმენისა და კონსტრუქციული და კრიტიკული დიალოგის წარმართვა. • საჯარო გამოსვლებისას საკუთარი პასუხისმგებლობის გაცნობიერება. • სიტყვების და ფრაზების სწორი ტექნიკური მნიშვნელობით გამოყენების გარდა, მათთვის ესთეტიური ფასეულობის მინიჭებისაკენ სწრაფვა. • ლიტერატურის სიყვარულის განვითარება. • კულტურათაშორის ურთიერთობისადმი პოზიტიური დამოკიდებულების გამომუშავება.

საკვანძო კომპეტენციების ჩარჩო ცოდნაზე დაფუძნებულ საზოგადოებაში

დომენი	კომპეტენციის განმარტება	კომპეტენციები შეიცავს კონტექსტის შესაბამისი ცოდნის, უნარ-ჩვევების და დამოკიდებულებების ელემენტებს:		
		ცოდნა	უნარ-ჩვევები	დამოკიდებულებები
2. უცხო ენაზე კომუნიკაცია	<p>უცხო ენაზე კომუნიკაცია წარმოადგენს ფიქრების, გრძობების და ფაქტების გაგების, გამოხატვის და ინტერპრეტირების უნარს, როგორც ზეპირი, ასევე წერილი ფორმით შესაბამის სოციალურ კონტექსტებში – სამსახურში, სახლში, თავისუფალი დროის გატარებისას, სწავლისა და წვრთნის დროს – არამშობლიური ენის შესწავლისას ან სკოლაში სავალდებულო უცხო ენის დაუფლებისას, ინდივიდის სურვილებისა და მოთხოვნილებებიდან გამომდინარე .</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ლექსიკის, პრაქტიკული გრამატიკის, ინტონაციის და გამოთქმის ჯანსაღი ცოდნა. • ვერბალური ურთიერთობის სხვადასხვა ტიპების გარჩევა (მაგ.: პირისპირ, ტელეფონით, ინტერვიუს სახით და ა.შ.) • სხვადასხვა ლიტერატურული და არალიტერატურული ტექსტების გაგება (მაგ.: პოემები, მოთხრობები, სტატიები ჟურნალ-გაზეთებიდან, ვებ-გვერდები, ინსტრუქციები, წერილები, მოკლე მოხსენებები და ა.შ.). • სალაპარაკო და წერილი ენაში სხვადასხვა სტილისა და რეგისტრის მთავარი მახასიათებლის გარჩევა (ფორმალური, არაფორმალური, ჟურნალისტური, სასაუბრო და ა.შ.) • კულტურული და საზოგადოებრივი ჩვევებისა და ასპექტების გაცნობიერება და აგრეთვე იმის ცოდნა, თუ როგორ იცვლება საკომუნიკაციო ენა სხვადასხვა გეოგრაფიულ და სოციალურ გარემოში. 	<ul style="list-style-type: none"> • სასაუბრო მესიჯების მოსმენისა და გაგების უნარი მრავალმხრივ საკომუნიკაციო სიტუაციებში (ყოველდღიურ ინტერესებთან შესაბამისი და მახლობელი თემები). • ყოველდღიურ ინტერესებთან შესაბამის და მახლობელ თემებზე დიალოგის წამოწყება, წარმართვა და დასრულება. • არასპეციალიზებული, სხვადასხვა თემაზე დაწერილი ტექსტების წაკითხვა და გაგება, ან ზოგიერთ შემთხვევაში მონათესავე დარგში სპეციალიზირებული ტექსტისაც. სხვადასხვა სიტუაციებისთვის ტექსტების დაწერის უნარი. • დამხმარე ტექსტების გაგების უნარი (მაგ.: დიალოგები, ინსტრუქციები, ინტერვიუები, საჯარო გამოსვლები). • ენის დამოუკიდებლად შესწავლისა და დახვეწის უნარი. 	<ul style="list-style-type: none"> • ერების კულტურული მახასიათებლისადმი სათუთი დამოკიდებულების გამომუშავება და სტერეოტიპული აზროვნებისაგან განთავისუფლება. • ზოგადი ინტერესისა და ცნობისწადილის გამოვლენა სხვადასხვა ენებისადმი (სამეზობლო, რეგიონალური, უმცირესობათა ან უძველესი, ნიშნების ენისადმი და ა.შ.) და კულტურათაშორის კომუნიკაციისადმი.

²⁷ იგულისხმება ევროპული ენების მრავალფეროვნება, რომლებიც ისწავლება უცხო ენის სახით და ის უამრავი კონტექსტი, რომელშიც ისინი შეიძლება გამოიყენებოდეს. ცოდნის, უნარ-ჩვევების და დამოკიდებულების სვეტები გვიჩვენებენ მხოლოდ უცხო ენის საკომუნიკაციო კომპეტენციის ძირითად ელემენტებს. რაც შეეხება ენაში დაოსტატებას, შესაბამისი დონეები წარმოდგენილია ზოგად ევროპულ ჩარჩო-რეკომენდაციებში ენებისათვის (CEF).

საკვანძო კომპეტენციების ჩარჩო ცოდნაზე დაფუძნებულ საზოგადოებაში				
დომენი	კომპეტენციის განმარტება	კომპეტენციები შეიცავს კონტექსტის შესაბამისი ცოდნის, უნარ-ჩვევების და დამოკიდებულებების ელემენტებს:		
		ცოდნა	უნარ-ჩვევები	დამოკიდებულებები
3.1. მათემატიკური წიგნიერება	ყველაზე საბაზისო (basic) დონეზე, მათემატიკური წიგნიერება ²⁸ გულისხმობს მიმატება-გამოკლების, გამრავლება-გაყოფის და პროცენტების გამოანგარიშების და შეფარდების უნარს, ინდივიდის მიერ პრობლემის გადაწყვეტის მიზნით, გონებაში ან ფურცელზე წარმოებული ანგარიშისას.	<ul style="list-style-type: none"> • სალი ცოდნა და გაგება რიცხვების და საზომი ერთეულებისა და აგრეთვე მათი გამოყენების უნარი ყოველდღიურად მრავალმხრივ სიტუაციებში. ეს უნარ-ჩვევა გრაფების, ფორმულების და სტატისტიკური მონაცემების გაგებასთან ერთად, წარმოადგენს საბაზისო (basic) საანგარიშო მეთოდებს. 	<p>მათემატიკური წიგნიერების საბაზისო (basic) ისეთი ელემენტების გამოყენების უნარი, როგორიცაა:</p> <ul style="list-style-type: none"> • მიმატება-გამოკლება; • გამრავლება-გაყოფა; • პროცენტები-შეფარდება; • წონა და ზომა <p>ყოველდღიური ყოფითი პრობლემების გადასაჭრელად, მაგ.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • სახლის ბიუჯეტის მართვა (შემოსავალ-გასავლის აღრიცხვა, წინასწარ დაგეგმვა, დანაზოგის გაკეთება); • საყიდლებზე სიარული (ფასების შედარება, წონის და ზომის გაგება, ფულის ფასი); • მოგზაურობა და თავისუფალი დროის გატარება (სამოგზაუროდ მანძილისა და დროის განსაზღვრა; ვალუტისა და ფასების შედარება). 	<ul style="list-style-type: none"> • მზადყოფნა 'ციფრების შიშის' დასაძლევად. • მზადყოფნა ყოველდღიური სამსახურებრივი თუ ოჯახური პრობლემების მოგვარების მიზნით, არითმეტიკული ანგარიშის გამოყენებისა.

²⁸ საბაზისო მათემატიკური წიგნიერება ('არითმეტიკა') არის საფუძველი საკვანძო კომპეტენციების სხვა დომენებში შემდგომი განათლებისათვის.

საკვანძო კომპეტენციების ჩარჩო ცოდნაზე დაფუძნებულ საზოგადოებაში				
დომენი	კომპეტენციის განმარტება	კომპეტენციები შეიცავს კონტექსტის შესაბამისი ცოდნის, უნარ-ჩვევების და დამოკიდებულებების ელემენტებს:		
		ცოდნა	უნარ-ჩვევები	დამოკიდებულებები
3. 1. მათემატიკური კომპეტენცია (გაგრძელება)	მათემატიკური კომპეტენცია ²⁹ , კიდევ უფრო შორს მიდის თავის განვითარებაში და ის კონტექსტის შესაბამისად მოიცავს მათემატიკური აზროვნების მოდელის გამოყენების უნარსა და მზადყოფნას (ლოგიკური და მასშტაბური აზროვნება) და აგრეთვე მის პრეზენტაციას (ფორმულების, გრაფების/ცხრილების, კონსტრუქციების სახით), რაც უნივერსალური საშუალებაა რეალობის ახსნისა და აღწერისათვის.	<ul style="list-style-type: none"> • სალი ცოდნა მათემატიკური ტერმინებისა და კონცეფციებისა, აგრეთვე გეომეტრიისა და ალგებრის ყველაზე მნიშვნელოვანი თეორემებისა. • ყველა იმ სახის საკითხების ცოდნა და გაგება, რომელზეც მათემატიკა გვთავაზობს პასუხებს. 	<ul style="list-style-type: none"> • უნარი მიჰყვე ნამოყენებული არგუმენტების ლოგიკურ ჯაჭვს, შეაფასო და გამოიტანო დედააზრი მოცემული სიტუაციიდან (განსაკუთრებით მტკიცებულება) და ა.შ. • მათემატიკური სიმბოლოების და ფორმულების გამოყენების უნარი, ასევე დეკოდირებისა და მათემატიკური ენის ინტერპრეტირების უნარი და მათი კავშირის გააზრება ბუნებრივ ენასთან. კომუნიკაცია მათემატიკაში, მისი საშუალებით, ან მის შესახებ. • მათემატიკური აზროვნებისა და მსჯელობის უნარი მათემატიკური მოდელის აზროვნების ფლობა, საკითხის შესაბამისად აბსტრაქცირების, განზოგადების და მათემატიკურად მოდელირების უნარი (ანუ ანალიზირება და შესატყვისი მოდელის შექმნა), არსებული მოდელის საკითხთან მორგებითა და გამოყენებით. • სხვადასხვა სახის მათემატიკური საგნების, ფენომენების და სიტუაციების, არჩევანისამებრ, გაგებისა და გამოყენების უნარი (დეკოდირება, ინტერპრეტაცია და ერთმანეთისაგან გარჩევა) • მიდრეკილება კრიტიკული აზროვნებისაკენ; სხვადასხვა მათემატიკური დებულებების გარჩევის უნარი (მაგ.: განსხვავება მტკიცებასა და ვარაუდს შორის და ა.შ.); მათემატიკური მტკიცებების და მათი, მოცემულ კონცეფციასთან მიმართებაში, მასშტაბებისა და შეზღუდვების გაგება. • დამხმარე საშუალებებისა და იარაღების გამოყენება (IT-ის ჩათვლით). 	<ul style="list-style-type: none"> • ჭეშმარიტების, როგორც მათემატიკური აზროვნების საფუძვლის პატივისცემა. • მზადყოფნა, საკუთარი მტკიცებების მხარდასაჭერი არგუმენტების მოსაძიებლად. • მზადყოფნა, მიიღო ან უარყო სხვათა აზრები. • მყარი (ან ყავლგასული) არგუმენტებისა და მტკიცებების საფუძველზე.

²⁹ მათემატიკა, მიუხედავად იმისა, რომ გადაჯაჭვულია არითმეტიკასთან, ამ უკანასკნელისაგან განსხვავებით, ბევრად უფრო რთული მეცნიერებაა. 'მათემატიკური ქცევა' ეს არის რეალობის აღწერა უნივერსალური კონსტრუქციებისა და პროცესების პრიზმაში. ყველაზე უკეთ მისი აღწერა შეგვიძლია უნარ-ჩვევებისა და პირადი დამოკიდებულების კომბინაციით. განმარტება ხაზს უსვამს 'მათემატიკური მოქმედებების' მნიშვნელობას და მიგვანიშნებს მის 'კავშირებზე რეალობასთან', როგორც თანამედროვე ტენდენციას მათემატიკურ განათლებაში.

საკვანძო კომპეტენციების ჩარჩო ცოდნაზე დაფუძნებულ საზოგადოებაში

დომენი	კომპეტენციის განმარტება	კომპეტენციები შეიცავს კონტექსტის შესაბამისი ცოდნის, უნარ-ჩვევების და დამოკიდებულებების ელემენტებს:		
		ცოდნა	უნარ-ჩვევები	დამოკიდებულებები
3.2. კომპეტენცია მეცნიერებასა და ტექნოლოგიაში	მეცნიერული კომპეტენცია არის უნარი და მზადყოფნა ინდივიდისა, გამოიყენოს მეცნიერების სფეროში დაგროვილი ძირითადი ცოდნა და მეთოდოლოგია ბუნებრივი სამყაროს ასახსნელად. ტექნიკური კომპეტენცია კი განიხილება, როგორც იმ ცოდნის გამოყენება, რომელიც სახეს უცვლის ბუნებრივ გარემოს, ადამიანის მოთხოვნებისა და სურვილების შესაბამისად.	<ul style="list-style-type: none"> • ბუნებრივი სამყაროს, ტექნოლოგიის და ტექნოლოგიური პროდუქტებისა და პროცესების საბაზისო პრინციპების ცოდნა. • ტექნოლოგიასა და სხვა დარგებს შორის არსებული კავშირების გაგება: მეცნიერული პროგრესი (მაგ.: მედიცინაში), საზოგადოებაში (ფასეულობები, მორალური საკითხები), კულტურა (მაგ.: მულტიმედია) ან გარემოს დაცვა (დაბინძურება, მდგრადი განვითარება). 	<ul style="list-style-type: none"> • ტექნოლოგიური იარაღებისა და მანქანების, ისევე როგორც მეცნიერული მონაცემებისა და მიმდინარე ცვლილებებზე ინფორმაციის გამოყენება და მანიპულირება მიზნის მისაღწევად ან დასკვნების გასაკეთებლად. • სამეცნიერო კვლევის არსებითი თვისებების ამოცნობის უნარი. • დასკვნების გაკეთების უნარი და გონიერება, რომელსაც ამ დასკვნებამდე მიყვება. 	<ul style="list-style-type: none"> • ცნობისმოყვარეობა და კრიტიკული დაფასება მეცნიერების და ტექნოლოგიის, უსაფრთხოების და თავდაცვის, ასევე ეთნიკური საკითხების ჩათვლით. • დადებითი, თუმცა კი კრიტიკული მიდგომა რეალური ინფორმაციის გამოყენებისას და იმის გაცნობიერება, რომ დასკვნების გასაკეთებლად ლოგიკური აზროვნების პროცესია საჭირო. • მეცნიერული ცოდნის შეძენის სურვილი და ინტერესის გამოჩენა მეცნიერებისადმი, სამეცნიერო და ტექნიკური კარიერებისადმი.

საკვანძო კომპეტენციების ჩარჩო ცოდნაზე დაფუძნებულ საზოგადოებაში				
დომენი	კომპეტენციის განსაზღვრება	კომპეტენციები შეიცავს კონტექსტის შესაბამისი ცოდნის, უნარ-ჩვევების და დამოკიდებულებების ელემენტებს:		
		ცოდნა	უნარ-ჩვევები	დამოკიდებულებები
4. ციფრული კომპეტენცია	<p>ციფრული კომპეტენცია გულისხმობს ტექნოლოგიური საზოგადოების (IST)³⁰ ინფორმაციის, პასუხისმგებლობითა და კრიტიკულად გამოყენებას სამუშაოსთვის, კომუნიკაციისა და გართობისთვის. ეს კომპეტენცია ახლოს დგას ლოგიკურ და კრიტიკულ აზროვნებასთან, მაღალ საფეხურზე ინფორმაციის მენეჯმენტის უნარ-ჩვევასთან და კარგად განვითარებული კომუნიკაციის უნართან.</p> <p>ყველაზე საბაზისო საფეხურზე, ICT- ის უნარ-ჩვევები გულისხმობს, მულტიმედია ტექნოლოგიის გამოყენებას მიღებას, შეფასებას, შენახვას, წარმოებას, წარმოდგენას ინფორმაციის გაცვლის მიზნით, ისევე როგორც ინტერნეტში ჩართვისა და კომუნიკაციისათვის.</p>	<p>IST-ის ბუნების, როლისა და შესაძლებლობების ჯანსაღი გაგება ყოველდღიურ კონტექსტში მოიცავს:</p> <ul style="list-style-type: none"> • მთავარი კომპიუტერული მანიპულაციების ცოდნას: სიტყვის დამუშავების, მონაცემთა ბაზის და ინფორმაციის შენახვისა და მენეჯმენტისა; • ინტერნეტით და ელექტრონული მედიით კომუნიკაციის (ელ-ფოსტით, ვიდეო-კონფერენციით და ა.შ.) შესაძლებლობების გაცნობიერება; რეალური და ვირტუალური სამყაროების გარჩევა. • IST-ის პოტენციალის გააზრებას, მისი როლის განსაზღვრას შემოქმედებით და ინოვაციურ მიღწევებში, ისევე როგორც სოციალურ ინტეგრაციასა და დასაქმებაში. • ხელმისაწვდომი ინფორმაციის სანდოობის და ვარგისიანობის (მიღება-გაზიარების უნარი) გაცნობიერებას და IST-ის ინტერაქტიული გამოყენებისას ეთიკური ნორმების პატივისცემას. 	<p>იქიდან გამომდინარე, რომ IST-ის ყოველდღიურ ცხოვრებაში გამოყენება უფრო და უფრო მატულობს, სწავლასა თუ გართობაში, ამისათვის საჭირო უნარ-ჩვევებია:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ელექტრონული ინფორმაციის, მონაცემებისა და კონცეფციების მოძიების, მოპოვების და გადამუშავების უნარი (შექმნა, ორგანიზება, მნიშვნელოვანის უმნიშვნელოსაგან, სუბიექტურის ობიექტურისაგან და რეალურის ვირტუალურისაგან გარჩევა) და მათი მეთოდური გამოყენება; • შესაბამისი დამხმარე საშუალებების გამოყენების უნარი (პრეზენტაციები, გრაფები, ცხრილები, რუკები), რთული ინფორმაციის წარმოების, წარმოდგენის ან გაგებისათვის; • ვებგვერდის მოძიებისა და ინტერნეტზე დაფუძნებული სერვისების, ელ-ფოსტის და სადისკუსიო გაერთიანებების გამოყენების უნარი; • IST-ის სხვადასხვა კონტექსტში გამოყენების უნარი კრიტიკული აზროვნების, შემოქმედების და ინოვაციებისათვის, სახლში, სამსახურში, თუ თავისუფალი დროის გასატარებლად. 	<ul style="list-style-type: none"> • მიდრეკილება IST-ის დამოუკიდებლად და ჯგუფში გამოყენებისა; კრიტიკული და გააზრებული მოქმედება, ხელმისაწვდომი ინფორმაციის მოპოვებისას. • პოზიტიური, ფრთხილი და პასუხისმგებლობით აღსავსე დამოკიდებულება ინტერნეტთან, კერძო ინფორმაციისა და კულტურული მრავალფეროვნების ჩათვლით. <p>IST-ის გამოყენება ჰორიზონტის გასაფართოვებლად, საზოგადოებებსა და ქსელებში კულტურული, სოციალური, თუ პროფესიული მიზნებით ჩართვით.</p>

³⁰ საზოგადოებრივი ტექნოლოგიების ინფორმაცია (Information Society Technologies): გვთავაზობს სერვისს დაფუძნებულს ინფორმაციისა და კომუნიკაციის ტექნოლოგიაზე (Information and Communication Technologies), ინტერნეტზე, ციფრულ შინაარსზე, ელექტრონულ მედიაზე და ა.შ., მაგ.: პერსონალური კომპიუტერით, მობილური ტელეფონით, ელექტრო საბანკო აპარატით, ციფრული ტელევიზორით ა.შ.

³¹ განვითარებული ICT უნარ-ჩვევები უფრო კარგად შეიძლება განიმარტოს, როგორც მედია კომპეტენციები, რაც მოიცავს მედიის ტექნიკური და კულტურული ასპექტების გაცნობიერებას და გაგებას და ხელს უწყობს მათ შემოქმედებით და კრიტიკულ გამოყენებას.

საკვანძო კომპეტენციების ჩარჩო ცოდნაზე დაფუძნებულ საზოგადოებაში				
დომენი	კომპეტენციის განმარტება	კომპეტენციები შეიცავს კონტექსტის შესაბამისი ცოდნის, უნარ-ჩვევების და დამოკიდებულებების ელემენტებს:		
		ცოდნა	უნარ-ჩვევები	დამოკიდებულებები
5. დამოუკიდებლად სწავლის უნარი	დამოუკიდებლად სწავლის უნარი მოიცავს საკუთარი სწავლის ორგანიზებისა და რეგულირების მიდრეკილებასა და უნარს, როგორც ინდივიდუალურად, ასევე ჯგუფში. ის გულისხმობს ინდივიდის მიერ საკუთარი დროის ეფექტურად განაწილების უნარს, რათა გადაჭრას პრობლემები, მოიპოვოს, გადაამუშაოს, შეაფასოს და შეითვისოს ახალი ცოდნა და გამოიყენოს ეს ახალი ცოდნა და უნარი სხვადასხვა კონტექსტში –სახლში, სამსახურში, განათლებასა და წვრთნაში. ზოგადად რომ ვთქვათ, ეს არის საკუთარი კარიერის განსაზღვრის უნარი.	<ul style="list-style-type: none"> • საკუთარი უნარებისა და კვალიფიკაციის სუსტი და ძლიერი მხარეებისა და სასურველი სწავლის მეთოდების ცოდნა და გააზრება. • სწავლასა და წვრთნაში ხელმისაწვდომი შესაძლებლობების ცოდნა და იმის გააზრება, თუ კარიერაში რა მიმართულებით ნაგვიყვანს სწავლისა და წვრთნის კურსის გავლისას მიღებული გადანწყვეტილებები. 	<ul style="list-style-type: none"> • ზოგადად სწავლისა და კარიერის ეფექტური თვითმენეჯმენტი: სწავლისათვის დროის მიძღვნის, ავტონომიის, დისციპლინის, მიზანსწრაფულობის და ინფორმაციის მენეჯმენტის უნარი სწავლის პროცესში. • კონცენტრირების უნარი, როგორც მოკლე დროის მონაკვეთში, ასევე უფრო ხანგრძლივადაც. • სწავლის მიზნისა და დანიშნულებისადმი კრიტიკულად მიდგომის უნარი. • უნარი კომუნიკაციისა, როგორც სწავლის ერთ-ერთი შემადგენელი ნაწილისა, შესაბამისი საშუალებების გამოყენებით (ინტონაცია, ჟესტიკულაცია, მიმიკა და ა.შ.) ზეპირი კომუნიკაციის მხარდასაჭერად და აგრეთვე უნარი სხვადასხვა მულტიმედია მესიჯების წარმოებისა (ზეპირი თუ წერიტი ფორმით, ბგერა, მუსიკა და ა.შ.) 	<ul style="list-style-type: none"> • საკუთარი პიროვნული განვითარების კონცეფცია, რომელიც მხარს უჭერს მზადყოფნას კომპეტენციების ცვლილებისა და განვითარებისაკენ და ასევე თვითმოტივაცია და საკუთარი შესაძლებლობებით წარმატების მიღწევის რწმენა. • პოზიტიური დაფასება სწავლისა, რომელიც ამდიდრებს ცხოვრებას და ინიციატივის გამოჩენა სწავლის დასაწყებად. • ადაპტაციის უნარი და მოქნილობა.

³² საბჭოს რეზოლუცია 9286/04, რომელიც გამოიცა 2004 წლის 18 მაისს და ეხება გაძლიერების პოლიტიკას, სისტემებს და პრაქტიკას ხელმძღვანელობის სფეროში და ემსახურება სასწავლო ტექნიკისა და ავტონომიური განათლების პროპაგანდას, რათა საშუალება მისცენ ახალგაზრდებსა და ზრდასრულებს ეფექტურად მართონ საკუთარი სწავლა და კარიერა.

საკვანძო კომპეტენციების ჩარჩო ცოდნაზე დაფუძნებულ საზოგადოებაში				
დომენი	კომპეტენციის განმარტება	კომპეტენციები შეიცავს კონტექსტის შესაბამისი ცოდნის, უნარ-ჩვევების და დამოკიდებულებების ელემენტებს:		
		ცოდნა	უნარ-ჩვევები	დამოკიდებულებები
6.1. პიროვნებათშორისი, კულტურათაშორისი და სოციალური კომპეტენციები	პიროვნებათშორისი კომპეტენცია მოიცავს ყველა იმ ქცევის ფორმას, რომელიც უნდა აქონდეს პიროვნებას, რათა შეძლოს სხვა პირებთან (ან ჯგუფებთან) ურთიერთობაში, პირად, ოჯახურ და საზოგადოებრივ კონტექსტში, ეფექტიანი და კონსტრუქციული მოქმედება და სოციალურ ცხოვრებაში კონფლიქტების გადაჭრა	<ul style="list-style-type: none"> • სხვადასხვა საზოგადოებაში მიღებული ქცევის წესების გაგება. • ინდივიდუალური, ჯგუფური, საზოგადოებრივი და კულტურული კონცეფციებისა და მათი ისტორიული ევოლუციის გააზრება. • იმის ცოდნა, თუ როგორ უნდა იზრუნოს ადამიანმა საკუთარ და ოჯახის ჯანმრთელობაზე, ჰიგიენასა და კვებაზე. • ევროპული და სხვა საზოგადოებების კულტურათაშორისი განზომილების ცოდნა. 	<ul style="list-style-type: none"> • სხვადასხვა სოციალურ სიტუაციებში კონსტრუქციული კომუნიკაციის უნარი (სხვათა შეხედულებებისა და ქცევისადმი ტოლერანტულობის გამოჩენა; პირადი და კოლექტიური პასუხისმგებლობის გაცნობიერება). • სხვა ინდივიდებში ნდობის და სიმპატიის აღძვრის უნარი. • იმედგაცრუების კონსტრუქციულად გამოხატვის უნარი (აგრესიისა და ძალადობის, აგრეთვე თვითმანადგურებელი ქცევის კონტროლი). • პირადი და პროფესიული ცხოვრების ერთმანეთისაგან განცალკევების უნარი და პროფესიული კონფლიქტის პირად კონფლიქტად გადაქცევის თავიდან აცილება. • ნაციონალური და კულტურული იდენტურობის გაცნობიერება ევროპის და მსოფლიო კულტურულ იდენტურობასთან ურთიერთქმედებისას; განსხვავებული შეხედულებების დანახვისა და გაგების და საკუთარი შეხედულების კონსტრუქციულად გამოთქმის უნარი. • კამათის უნარი. 	<ul style="list-style-type: none"> • სხვებისადმი ინტერესის და პატივისცემის გამოხატვა. • მზადყოფნა სტერეოტიპების და ცრურწმენების დასაძლევად. • მზადყოფნა კომპრომისზე წასასვლელად. • ხასიათის სიმტკიცე. • თავდაჯერებულობა.

საკვანძო კომპეტენციების ჩარჩო ცოდნაზე დაფუძნებულ საზოგადოებაში

დომენი	კომპეტენციის განმარტება	კომპეტენციები შეიცავს კონტექსტის შესაბამისი ცოდნის, უნარ-ჩვევების და დამოკიდებულებების ელემენტებს:		
		ცოდნა	უნარ-ჩვევები	დამოკიდებულებები
6.2. მოქალაქეობრივი კომპეტენცია	<p>მოქალაქეობრივი კომპეტენციას უფრო ფართო ასპარეზი აქვს, ვიდრე პიროვნებათმორის კომპეტენციას, მისი საზოგადოებრივი დონეზე არსებობის ხარისხის გამო. ისინი შეიძლება აღვწეროთ, როგორც კომპეტენციების კომპლექტი, რომელიც აუცილებელია პიროვნების საზოგადოებაში ინტეგრაციისათვის.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ადამიანის უფლებების და მასპინძელი ქვეყნის კონსტიტუციის და მთავრობის ცოდნა. • იმ ორგანიზაციების როლისა და პასუხისმგებლობის ცოდნა, რომლებიც მონაწილეობენ პოლიტიკის შექმნის პროცესში ადგილობრივ, რეგიონალურ, ნაციონალურ, ევროპულ და საერთაშორისო დონეზე (ევროკავშირის პოლიტიკური და ეკონომიური როლის ჩათვლით). • ადგილობრივ და ქვეყნის მთავრობაში მთავარი ფიგურების, აგრეთვე პოლიტიკური პარტიების და მათი პოლიტიკისა ცნობა. • დემოკრატიისა და მოქალაქეობრიობის კონცეფციების გაგება და მათზე საერთაშორისო დეკლარაციები (ევროკავშირის ფუნდამენტური უფლებების წესდება და ხელშეკრულებები). • ეროვნულ, ევროპულ და მსოფლიო ისტორიაში მიმდინარე ცვლილებების, მთავარი მოვლენების, მიმართულებების და ფაქტორების საქმის კურსში ყოფნა აგრეთვე ევროპისა და მისი სამეზობლოს დღევანდელი სიტუაციის ცოდნა. • ევროპასა და მსოფლიოში ემიგრაციის, იმიგრაციის და უმცირესობათა შესახებ ინფორმაციის ქონა. 	<ul style="list-style-type: none"> • საზოგადოებრივ / სამეზობლო საქმიანობაში, ისევე როგორც გადანყვეტილების მიღების პროცესში ჩართვა ეროვნულ და ევროპულ დონეებზე; არჩევნებში ხმის მიცემა. • ინტერესის გამოჩენით, სოლიდარობის გამოხატვის უნარი და ადგილობრივი და უფრო ფართო საზოგადოებრივი პრობლემების გადაჭრის საკითხებში მონაწილეობის მიღება. • საზოგადოებრივ სფეროში სხვადასხვა ინსტიტუტებთან ეფექტური ურთიერთობის უნარი. • ევროკავშირის მიერ მონიჭებული შესაძლებლობებიდან სარგებლის მიღება. • სახელმწიფო ენის ფლობის სავალდებულო ხარისხი. 	<ul style="list-style-type: none"> • კავშირის შეგრძნება ადგილობრივ გარემოსთან, ქვეყანასთან, ევროკავშირთან და ზოგადად ევროპასთან (მის ნაწილად) და მსოფლიოსთან. • მზადყოფნა დემოკრატიული გადანყვეტილების მიღების პროცესში ჩართვისა. • მზადყოფნა მოქალაქეობრივ საქმიანობაში ვოლუნტარისტული ჩართვისა, სოციალური მრავალფეროვნებისა და ურთიერთგათანებრების მხარდასაჭერად. • სხვათა ფასეულობებისა და პირადი ცხოვრების პატივისცემა და მზადყოფნა ანტისოციალური ქმედების წინააღმდეგ გასალამქრებლად. • ადამიანის უფლებების კონცეფციის გაზიარება და თანასწორობის, როგორც სოლიდარობის საფუძვლის მიღება. ევროპის თანამედროვე დემოკრატიული საზოგადოებების ცნობა და ქალისა და მამაკაცის თანასწორუფლებიანობის მიღება. • სხვადასხვა რელიგიური და ეთნიკური ჯგუფების ფასეულობათა სისტემის დაფასება და განსხვავებების გაგება. • მასმედიის მიერ მონოდებული ინფორმაციისადმი კრიტიკული მიდგომა.

საკვანძო კომპეტენციების ჩარჩო ცოდნაზე დაფუძნებულ საზოგადოებაში				
დომენი	კომპეტენციის განმარტება	კომპეტენციები შეიცავს კონტექსტის შესაბამისი ცოდნის, უნარ-ჩვევების და დამოკიდებულებების ელემენტებს:		
		ცოდნა	უნარ-ჩვევები	დამოკიდებულებები
7. მეწარმეობა	მეწარმეობა შედგება აქტიური და პასიური კომპონენტებისაგან: სიახლეების შემოტანისაკენ მიდრეკილება და ამასთანავე სხვათა ინოვაციების გაზიარების უნარიც. მეწარმეობა გულისხმობს ცვლილებების მიღებას, საკუთარ საქციელზე პასუხისმგებლობის აღებას (როგორც დადებითს, ასევე უარყოფითს), მიზნების დასახვასა და მათ განხორციელებას და წარმატებისათვის მოტივაციის ქონას.	<ul style="list-style-type: none"> ხელმისაწვდომი შესაძლებლობების ცოდნა, რათა ამოიცნოთ ის შესაძლებლობები, რომლებიც მორგებულია თქვენს პირად, პროფესიულ და/ან ბიზნეს საქმიანობას. 	<ul style="list-style-type: none"> დაგეგმვის, ორგანიზების, ანალიზირების, კეთების, კომუნიკაციის, ინსტრუქტაჟის გაგების, შეფასების და ჩანერის უნარი. პროექტის განვითარებისა და განხორციელების უნარი. გუნდში ერთობლივი და მოქნილი მუშაობის უნარი. საკუთარი პიროვნული ძლიერი და სუსტი მხარეების განსაზღვრა. აქტიურად მოქმედებისა და ცვლილებების პოზიტიურად მიღების უნარი. შეფასებისა და რისკის განვების უნარი, რადგან და როცა მიზანშეწონილია. 	<ul style="list-style-type: none"> ინიციატივის გამოჩენისადმი მიდრეკილება ცვლილებებისა და ინოვაციებისადმი პოზიტიური დამოკიდებულება. მზადყოფნა იმ სფეროების ამოსაცნობად, სადაც პიროვნება შეძლებდა საკუთარი სამეწარმეო უნერ-ჩვევების სრულად დემონსტრირებას – მაგ.: სახლში, სამსახურში და საზოგადოებაში.

საკვანძო კომპეტენციების ჩარჩო ცოდნაზე დაფუძნებულ საზოგადოებაში				
დომენი	კომპეტენციის განმარტება	კომპეტენციები შეიცავს კონტექსტის შესაბამისი ცოდნის, უნარ-ჩვევების და დამოკიდებულებების ელემენტებს:		
		ცოდნა	უნარ-ჩვევები	დამოკიდებულებები
8. კულტურული გამომხატველობა	<ul style="list-style-type: none"> იდების, გამოცდილებების და ემოციების შემოქმედებითად გამოხატვის მნიშვნელობის დაფასება მედიის ფართე დიაპაზონში, მუსიკალური, სხეულის ენის, ლიტერატურისა და პლასტიკური ხელოვნების სფეროში. 	<ul style="list-style-type: none"> ძირითადი კულტურული ნამუშევრების საბაზისო ცოდნა, პოპულარული კულტურის, როგორც ადამიანურ ისტორიაში მნიშვნელოვანი მონაპოვრის ჩათვლით. ეროვნული და ევროპული კულტურული მემკვიდრეობისა და მისი მსოფლიო მნიშვნელობის გაცნობიერება; ევროპის კულტურული და ენობრივი მრავალფეროვნების ცოდნა; პოპულარული გემოვნების განვითარების და ყოველდღიურ ცხოვრებაში ესთეტიური ფაქტორების მნიშვნელობის გაცნობიერება. 	<ul style="list-style-type: none"> მრავალფეროვანი მედია-საშუალებებით მხატვრული თვითგამოხატვის უნარი, ინდივიდის თანდაყოლილი ნიჭიდან გამომდინარე; კულტურის მრავალფეროვან სპექტრში შექმნილი ხელოვნების ნიმუშებითა და წარმოდგენებით ტკბობისა და დაფასების უნარი; საკუთარი შემოქმედებითი და გამომხატველობითი შეხედულებების სხვათა ხედვასთან დაკავშირების უნარი; კულტურულ საქმიანობაში ეკონომიკური შესაძლებლობების ამოცნობა და გაანალიზება. 	<ul style="list-style-type: none"> გასწილობა კულტურული გამომხატველობის მრავალფეროვნებისადმი მზადყოფნა ესთეტიური შესაძლებლობების მხატვრული თვითგამოხატვის მეშვეობით დამუშავებისათვის და უწყვეტი ინტერესის გამოჩენა კულტურული ცხოვრებისადმი; ინდივიდუალურობის ძლიერი შეგრძნება, შერწყმული მრავალფეროვნების პატივისცემასთან.

³³ კულტურული და მხატვრული გამოხატვის როლი არსებითია, როგორც ცოდნისა და უნარის მოპოვების საშუალება, განსაკუთრებით ადრეულ ასაკში და ზოგადად ცხოვრებაში სულიერად გასამდიდრებლად. სანყისი განათლება შესაბამისად უნდა იყოს იმ პოტენციალის განვითარება, რომელიც შექმნის საფუძველს შემდგომი ფორმალური, არაფორმალური და ინფორმალური სწავლისათვის.

დამატებითი შეკითხვების შემთხვევაში დაგვიკავშირდით 2 200 220
ან ნებისმიერი კითხვით მოგვმართეთ ელექტრონული ფოსტის საშუალებით
info@eqe.ge

არაფორმალური განათლების აღიარების უფლების მოპოვებასთან დაკავშირებით იხ. გზამკვლევი №2